

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobce: **O. D.**, zast. Mgr. Richardem Frommerem, advokátem, se sídlem Olomouc, tř. Svobody 31, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 55 Az 800/2003 – 28 ze dne 26. 10. 2004,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**

II. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného správního orgánu ze dne 15. 8. 2003, č. j. OAM-924/LE-02-J01-2002. Tímto rozhodnutím bylo vysloveno, že stěžovateli se neuděluje azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2, a podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), a že na stěžovatele se nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 tohoto zákona.

Stěžovatel současně s kasační stížností požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Proti označenému rozhodnutí žalovaného správního orgánu podal stěžovatel žalobu, ve které v obecné rovině namítal porušení § 3 odst. 3, 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), resp. § 12 a 91 zákona o azylu. Pokud

jde o skutkové důvody odkazoval na žádost o udělení azylu, protokol o pohovoru a ostatní spisový materiál. S odkazem na výše uvedené požadoval, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení.

V napadeném rozsudku dospěl Krajský soud v Brně obdobně jako správní orgán k závěru, že stěžovatel zemi původu neopustil z důvodů upravených zákonem o azylu, tj. v důsledku pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu). Stejně tak Krajský soud v Brně nehledal pro stěžovatelem uváděné důvody ani naplnění § 13, resp. § 14 zákona o azylu. Krajský soud přitom nepřisvědčil žádné z žalobních námitek a dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.

Proti uvedenému rozsudku podal stěžovatel stručnou kasační stížnost, ve které toliko uvedl, že nesouhlasí s rozhodnutím soudu; podle jeho názoru krajský soud a žalovaný správní orgán aplikovaly chybně zákon o azylu. Dále uvedl, že v České republice žije 6 let, neměl zde problémy se zákony, na Ukrajině nikoho nemá a byl by tam v horší životní situaci.

Na základě výzev Krajského soudu v Brně stěžovatel předložil plnou moc udělenou advokátovi - Mgr. Richardu Frommerovi, se sídlem Olomouc, tř. Svobody 31, a jeho prostřednictvím rovněž doplnil kasační stížnost. Z doplnění kasační stížnosti vyplývá, že stěžovatel jako důvod kasační stížnosti označuje důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., konkrétně nesprávné posouzení právní otázky, zda má stěžovatel nárok na udělení azylu. K tomu stěžovatel uvedl, že mu měl být azyl udělen, neboť splňuje podmínky vymezené zákonem o azylu. Na základě výše uvedených skutečností pak požadoval, aby napadené rozhodnutí Krajského soudu v Brně bylo zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti obecné vyjádření, ve kterém zejména uvedl, že jak rozhodnutí správního orgánu, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy; odkázal na správní spis. Závěrem uvedl, že nepodporuje návrh na přiznání odkladného účinku a kasační stížnost považuje za nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátem.

Dále Nejvyšší správní soud vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by

před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumával napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že se stěžovatel dovolává důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle citovaného písm. a) § 103 odst. 1 s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem předcházejícím řízení.

Takovou nezákonnost však Nejvyšší správní soud v souzené věci neshledal.

Podle § 12 zákona o azylu se *azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*

Naplnění podmínek citovaného ustanovení v posuzované věci Nejvyšší správní soud však neshledal.

Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatel podal dne 4. 7. 2002 návrh na zahájení řízení o udělení azylu, ve kterém ve vztahu k věci uvedl, že mu na Ukrajině hrozí pronásledování v souvislosti s dluhy vůči soukromým osobám. Označené problémy specifikoval dále v protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu na území ČR ze dne 4. 7. 2002. Uvedl, že byl věřiteli vydírán, třikrát za sebou jej v lednu a únoru 1999 navštívili, v únoru 1999 jej zmlátili a upozornili, že musí peníze nejpozději následujícího dne vrátit. O incidentu neinformoval policii a hned poté stěžovatel odjel do České republiky. Z uvedeného protokolu pro Nejvyšší správní soud dále vyplynulo, že stěžovatel byl údajně na Ukrajině jako katolík pronásledován vesničany pro své náboženské vyznání; nemohl chodit do místního kostela a musel do kostela jezdit do sousedních obcí nebo měst. Dále stěžovatel uvedl, že jej obtěžovala bezpečnostní služba Ukrajiny, nejprve po něm chtěla, aby službu informoval o skutečnostech, které se v jeho vesnici dějí v souvislosti s náboženstvím a vyznáním, dále na něj činila nátlak, aby se přiznal k účasti na loupežném přepadení, jehož se neúčastnil. Takovéto problémy měl podle svého vyjádření neustále, což pro něj znamenalo velkou psychickou a nervovou zátěž. Měl také rodinné neshody s manželkou a jejími rodiči. Pro případ návratu na Ukrajinu vyjádřil své obavy z toho, že by „si jej našli a nepřežil by to“ kvůli neschopnosti zaplatit svůj dluh. Výše uvedené problémy však, jak rovněž vyplynulo ze správního spisu nijak neřešil, s uváděnými problémy se neobrátil na příslušné orgány. Stejně tak se ani nepokusil přestěhovat v rámci země původu a rovnou odcestoval do zahraničí. V České republice byl již v roce 1997 a také 1998 pracovně, nyní pobývá v České republice od roku 1999, kdy měl cestovní pas, průkaz k povolení pobytu a pracovní povolení. V důsledku výkonu trestu tyto dokumenty ztratily platnost, a protože neměl jinou možnost jak legalizovat pobyt po skončení výkonu trestu, požádal o azyl.

Ze spisu dále vyplývá, že stěžovateli byl rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 16. 2. 2000, sp.zn. 3 T 255/99, ve spojení s usnesením Městského soudu v Praze ze dne 9. 5. 2000, sp.zn. 8 To 161/2000, uložen m.j. trest vyhoštění z území České republiky na dobu deseti let.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatele, vycházel správní orgán, jakož i krajský soud a jejich závěr o nedůvodnosti stěžovatelovy žádosti o udělení azylu, tak plně vychází ze skutkového stavu. Stěžovatelem uváděné problémy nezakládají důvodnost udělení azylu, navíc stěžovatel o azyl nepožádal bezprostředně poté, co vstoupil na území České republiky, ale až v situaci, kdy se ocitl ve výkonu trestu odnětí svobody a kdy mu po ukončení výkonu trestu reálně hrozilo vyhoštění z České republiky. Nejvyšší správní soud tak stěžovatelovým námitkám přisvědčit nemohl. Odhlédnout nelze ani od skutečnosti, že stěžovatel se svými problémy vůbec neobrátil na nadřízené orgány policie, či jiné orgány v zemi původu, a nijak se je nepokoušel řešit. Nejvyšší správní soud tak uváděné námitky shledává zcela účelovými a nepřisvědčil jim.

Nejvyšší správní soud přitom dospěl k závěru, že v odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu jsou správně posouzeny rozhodující faktické skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, skutková zjištění jsou zde přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z provedených důkazů, přičemž krajský soud správně posoudil, že skutkový stav byl žalovaným správním orgánem zjištěn přesně, důkazy, které si správní orgán opatřil byly úplné a tyto vyhodnotil v kontextu platné právní úpravy. Po skutkové stránce tak nelze rozhodnutí ničeho vytknout, stejně tak podle Nejvyššího správního soudu nedošlo ze strany správního orgánu k nesprávnému posouzení právní otázky ze strany správního orgánu.

Krajský soud v Brně právní závěr žalovaného správního orgánu o nesplnění podmínek pro udělení azylu a neexistenci překážek vycestování akceptoval, a ani Nejvyšší správní soud nemohl stěžovateli přisvědčit v námitkách týkajících se nesprávného právního posouzení, či nesprávného postupu Krajského soudu v Brně. Stěžovatel nesplňuje ani podle Nejvyššího správního soudu podmínky vymezené zákonem o azylu a jak žalovaný správní orgán, tak i Krajský soud v Brně, při posuzování předmětné věci postupovaly správně. K námitce stěžovatele, že v České republice žije 6 let, neměl zde problémy se zákony, pak Nejvyšší správní soud uvádí, že s tímto tvrzením nelze souhlasit, neboť byl stěžovatel na území České republiky trestně stíhán a také odsouzen. Stejně tak nemohl Nejvyšší správní soud přihlídnout k námitce o tom, že stěžovatel na Ukrajině nikoho nemá a byl by tam v horší životní situaci, neboť ani tyto důvody nelze podřadit pod zákonné důvody pro udělení azylu.

Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že podle ustálené judikatury z podstaty azylového řízení vyplývá, že účelem přiznání azylu je poskytnout ochranu tomu, kdo je v zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo cítí důvodnou obavu z pronásledování z důvodů v zákoně vyjmenovaných. Státní moc má v zemi původu v takových případech být vykonávána způsobem vykazujícím znaky perzekuce či diskriminace osob určitého konkrétního náboženského vyznání, rasy či politického přesvědčení. Občan prchající ze země původu před takovým výkonem státní moci vlastního státu, sám jako oběť bezpráví, žádá proto ochranu jinde. Aby mu však taková ochrana mohla být poskytnuta, musí být prokázáno, že je především reálným nositelem určitého přesvědčení politického či náboženského a že původ jeho obav je v reálně probíhající perzekuci osob tohoto přesvědčení ze strany státu, a že tento stav, jím nezaviněný

a jím neovlivnitelný je rozhodující pohnutkou k odchodu ze země původu a žádosti o ochranu v jiné zemi, a nikoliv důvody jiné.

S odkazem na výše uvedené tak nemohl Nejvyšší správní soud stěžovateli přisvědčit v uváděných námitkách. Nejvyšší správní soud přitom plně odkazuje na závěry krajského soudu, a stejně tak i žalovaného správního orgánu, se kterými se plně ztotožňuje.

Nejvyšší správní soud tak shrnuje, že ani v jedné ze stížnostních námitek stěžovateli nemohl přisvědčit.

Nejvyššímu správnímu soudu tak nezbylo než uzavřít, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji jako takovou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Protože stěžovatel neměl v řízení úspěch, žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. února 2006

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu